

Røde Kors

MAGASINET

NR 3 - 2020

INTERVJUET:

*Robert Mood
takker for seg
som president*

Side 12

ILDSJELEN:

*– Jeg er aktiv
i Røde Kors
hver dag*

Side 24

DELEGATEN:

*– Jeg fant
min onkels
grav i Jemen*

Side 28

Ferie for alle

Surfekurs for aller første gang

*Arozo (10) fikk i sommer en uforglemmelig
surfeday i Lofoten i regi av Røde Kors.*

Side 10



EN ILDSJEL SLOKNER ALDRI.

Vi kan ikke ta med oss noe når vi en gang skal forlate denne verden. Men vi kan etterlate oss muligheten til å gi noen andre et bedre liv. Velger du å gi en testamentarisk gave til Røde Kors, kan du være trygg på at ditt bidrag vil komme mennesker til gode, enten lokalt i Norge eller i andre deler av verden.

Er dette noe du vil vite mer om? Ta kontakt med **Siri Antonsen**, ansvarlig for arv og testamentariske gaver, på telefon **916 21 942** eller e-post siri.antonsen@redcross.no

Røde Kors kan også være behjelpelig med gratis advokathjelp for å sette opp et testament.

Leder

Røde Kors gir livsglede

Da jeg stilte som kandidat til presidentvervet i 2017, hadde jeg et hovedinntrykk av Røde Kors som nok er ganske likt det inntrykket mange utenforstående har: At vi i all hovedsak er en søk- og redningsorganisasjon.

De siste tre årene har vært en reise i frivillighetens univers. Dybden, bredden og profesjonaliteten i innsatsen til Røde Kors' frivillige har imponert meg og gitt meg kunnskap for livet. For ja, Røde Kors driver med søk og redning – og det på et nivå som er langt mer avansert enn jeg kunne ha forestilt meg på forhånd. Men Røde Kors er også en omsorgsorganisasjon. Gjennom det tettbygde nettverket av mange tusen frivillige, bidrar vi i andre menneskers liv nesten uansett hva behovet måtte være.

Røde Kors er best plassert av alle organisasjoner til å ta hånd om mennesker i akutte situasjoner, til å sikre menneskemøter i hverdagen og til å løfte de viktige samfunnsproblemer i vår tid. Noe av det jeg er aller mest stolt av, er innsatsen som gjøres for barn og unge. Noe annet er innsatsen for å få oppmerksomhet om de humanitære konsekvensene av klimakrisen, kampen mot atomvåpen og for menneskeverd for de som i norsk eller internasjonal kontekst står aller nederst på en imaginær rangstige.

Koronapandemien i år har utfordret den frivillige innsatsen på mange områder. Men vi har bestått testen. Organisasjonen har på kort tid klart å vri innsatsen slik at den treffer de som trenger den akkurat nå. Innsatsen for barn og unge er trappet opp, og eldre mennesker er blitt sett og tatt vare på. Og overalt har hjelpekorpsene lagt inn et ekstra gir og sikret både transport og testing av koronapasienter, og sørget for trygghet for nordmenn til fjells og på vannet.

«Livsglede» er et ord som passer om de frivilliges innsats. Den som bidrar for andre, bringer glede i andres liv. Men den som gir, får også tonnevis med livsglede tilbake. Selv sitter jeg igjen med mye glede og enda mer takknemlighet for alt jeg har fått være med på, for alle menneskene jeg har fått møte. Jeg takker for tiden som president, og vil fortsette som en ivrig støttespiller av Røde Kors.



Robert Mood
avgått president



«Gjennom det tettbygde nettverket av mange tusen frivillige, bidrar vi i andre menneskers liv nesten uansett hva behovet måtte være.»

RØDE KORS-MAGASINET

03/2020 – 100. ÅRGANG

Utgever: Røde Kors i Norge

President: Robert Mood
(til 3. oktober 2020)

Generalsekretær: Bernt G. Apeland

Ansvarlig redaktør:

Øistein Mjærum

Redaktør: Marianne Wellén

Telefon: 22 05 40 00

E-post: marwel@redcross.no

Forsidefoto: Sol

Sigurjonsdottir

Design: Spoon AS



spoonagency.no

Trykk: Panzerprint AS

Trykt utgave: ISSN 1503-5786

Digital: ISSN 1892-7971

Slik kan du hjelpe!

Se rodekors.no eller ring 22 05 42 20

- » Gi fast hver måned til vårt arbeid i Norge eller internasjonalt
- » Bli medlem og hjelp i ditt nærmiljø
- » Bli frivillig og gi av din tid

Får dere flere Røde Kors-magasiner i husstanden, har adresseendringer eller andre henvendelser: Kontakt kundeservice på rodekors.no

Følg oss på:  facebook.com/rodekors  twitter.com/rodekorsnorge  [instagram/rodekorsnorge](https://instagram.com/rodekorsnorge)

Det store bildet

DA BEIRUT EKSPLODERT

4. august 2020: Helt uventet og i løpet av noen få øyeblikk ødela eksplosjonen på havnen i Beirut livet til mange libanesere. Over 200 mennesker omkom i eksplosjonen og mer enn 6.000 mennesker ble skadd.

I Norge ble det vist et stort engasjement og i løpet av de første ukene bidro privatpersoner og næringsliv med 11,5 millioner til hjelpearbeidet til Røde Kors. UD støtter nødhjelpsarbeidet gjennom Røde Kors internasjonalt med 10 millioner kroner og Equinor har gitt 2,5 millioner kroner til hjelpearbeidet i Libanon.

Pengene som samles inn i Norge går til den første nødhjelpsinnsetsen, mat, husly og til førstehjelpsstasjoner som har blitt satt opp etter eksplosjonen. Libanon Røde Kors har satt opp overnatting for omkring 1.000 familier og planlegger å utvide til 10.000 familier og det planlegges for at hjelpearbeidet vil vare i to år.



RØDE KORS I NORGE

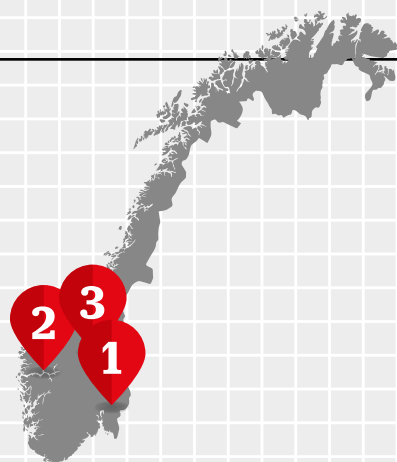


Foto: Marius Dalsæg



Møtte Kronprinsen langs Flyktningruta

1 Kronprins Haakon gikk deler av den historiske Flyktningruta sammen med DNT for å markere 75-årsjubileet for frigjøringen i slutten av august. Underveis møtte Kronprinsen tre personer som har flyktet fra krigen i Syria.

To av dem er Ramia Saed og Wael Alkhatib fra Eidskog Røde Kors Hjelpekorps.

– Det er kanskje bare en gang i livet at man møter Kronprinsen. Jeg synes han var en veldig hyggelig fyr, og vi hadde en kjempefin prat, sier Wael. Han forteller at han ønsket å

bli Røde Kors-frivillig etter å ha selv sett mange andre frivillige hjelpe flyktninger i Syria.

– Jeg setter stor pris på arbeidet som gjøres over hele verden, og ønsket selv å kunne gi noe tilbake, forteller Wael som i dag er med i elveredningsgruppa i Eidskog hjelpekorps.

Foto: Henning A. Hellebust



Til topps på Raudmelen

2 80 turglade migrantar frå «heile verda» saman med frivillige frå Røde Kors Sogn og Fjordane, gjekk til topps på Raudmelen i Balestrand. På grunn av pandemien var det stor usikkerheit om turen kunne bli gjennomført i juni, men dei fekk det til!

70 frivillige stilte opp

3 Natt til søndag 2.august ble en båtfører med båt meldt savnet på Mjøsa. I flere døgn deltok frivillige fra Røde Kors i hele Innlandet i søket etter den savnede. Totalt deltok over 70 frivillige fra Oppland Røde Kors og Hedmark Røde Kors i leteaksjonen. Mannen ble til slutt funnet omkommet under vann nesten to uker senere.



Foto: Lars Erik Skrefsrud/NRK

Økt frivillig innsats over hele landet

Det har vært en klar økning i antall oppdrag for frivillige i hjelpekorpsene til Røde Kors over hele landet i sommer. Mye på grunn av flere uerfarne nordmenn på tur. Spesielt har det vært flere oppdrag i populære fjellområder og på sjøen.

Rjukan og Tinn Røde Kors Hjelpekorps har i løpet av sommeren blitt kalt ut på mange redningsoppdrag på Gaustoppen. Dette er krevende redningsoppdrag i høyfjellet og de frivillige medlemmene har lagt ned en fenomenal innsats både sent og tidlig.



Foto: Høre/Vestre Slidre Røde Kors Hjelpekorps



Foto: Henning A. Hellebust



▲► Øystre Slidre og Høre/Vestre Slidre Røde Kors Hjelpekorps gjennomførte vellykket, men krevende aksjon ved Bitihorn i august. En mann skadet seg og ble reddet ned fra det bratteste og mest krevende partiet på sørsiden av Bitihorn.

◀ Sogndal, Hafslo og Luster Røde Kors Hjelpekorps øver på tauredning. Her gjer Håvard Espelund seg klar til å bli fira ned for å berge ein person som har gått seg skårfast i ein fjellhammar.

Tallene fra i sommer speiler at mange har gjort som vi ble oppfordret til, feriert i eget land, og de fleste har vist godt fjellvett. Vi har også sett eksempler både i fjellet og på sjøen på de som ikke er så vant til å ferdes der, og dermed hatt behov for hjelp fra oss. Som vanlig har det allikevel vært flest redningsoppdrag der personer har vært uheldige og skadet seg, sier landsrådsleder for Røde Kors Hjelpekorps Kjersti Løvik.

Forventer mange på tur også i høst

– Det har vært mye å gjøre for mange hjelpekorps de

Flere folk – flere oppdrag

Røde Kors Hjelpekorps har hatt rundt 20 prosent økning i sine oppdrag denne sommeren sammenlignet med i fjor. Det var 382 oppdrag i fjor sommer, og 455 oppdrag i år. Det er noen populære ferieområder som peker seg ut:

- Røde Kors-båten på Tjøme og Hvasser har doblet sine oppdrag denne sommeren.
- Nord-Trøndelag hjelpekorpsdistrikt har doblet antall oppdrag mens Nordland, Buskerud og Sør-Trøndelag har hatt en økning på 50 prosent denne sommeren.
- Hordaland og Møre og Romsdal er de to distriktene som både har hatt flest aksjoner denne sommeren, nærmere 50, og en betydelig økning på 20 prosent fra i fjor.

Tallene er fra juni til midten av august.

«Vi forventer at turglade nordmenn vil trekke til skog og fjell også utover høsten.»

Kjersti Løvik

siste ukene, og vi forventer at turglade nordmenn vil trekke til skog og fjell også utover høsten, sier landsrådslederen. Løvik minner om fjellvettreglene, og trekker frem at det er viktig å planlegge turen godt, og si ifra hvor man går.

– Hvis man vet hvor man skal gå før man legger ut på tur, har med seg nok og riktig utstyr, mat og drikke, vil turen også bli mye bedre. Nå begynner det også å bli mørkere om kveldene, så det er lurt å ta med seg en hodelykt og planlegge å snu i tide. Om den fine solnedgangen vi har på høsten nytes fra toppen er det mørkt lenge før du kommer ned, sier hun.

Drømmedag med surfekurs i Lofoten

– Dette er en fantastisk opplevelse for ungene, jeg ser at de storkoser seg her i dag. Det er viktig at de har noe å se tilbake på når høsten kommer, sier mamma Tonje Liasjø som var med på surfedagen sammen med barna Kevin (12) og Evan (7).

Tekst og foto: Sol Sigurjonsdottir

Lofoten arrangerte Vestvågøy Røde Kors aktivitetsdager hver tirsdag i hele juli aktiviteter for familier i lokalområdet. Det ble blant annet surfedag på Flakstad for aller første gang.

Her fikk barna muligheten til å lære å surfe på surfebrett ute i sjøen sammen med flinke instruktører fra Lofoten Beach Camp. Med våtdrakt, hette og surfevotter er det få som rekker å fryse i det kalde vannet mens man øver seg på surfing.

For de minste barna stod strandlek, bygging av sandlott og varm toddy på programmet, etterfulgt av middag på den lokale restauranten.

– Jeg håper at Røde Kors fortsetter med denne typen feriedager fremover. Ungene får leke i havet og koser seg, hva er vel bedre enn det? Jeg tror det er gull verdt at ungene har hatt denne dagen å se fram til i sommer, sier mamma Tonje Liasjø.

Gode ferieminner

I år har Røde Kors giret opp for å sikre gode ferieopplevelser for flest mulig barn og deres familier. Etter

Spleiselag

Finansieringen av disse aktivitetene er et spleiselag, hvor både det offentlige og privat næringsliv bidrar. Gjensidigestiftelsen, Bufdir og Joh. Johanson har til sammen bidratt med 11 millioner kroner som muliggjør gode ferieopplevelser for tusenvis av barn og unge i hele Norge. Tusen takk til våre gode støttespillere som har bidratt til tidenes sommerdugnad!



Å lære å surfe er ikke gjort på en dag. Men det ble en ny opplevelse og en drømmedag i Lofoten i regi av Røde Kors.

en periode hvor mange familier har meldt om at de har hatt en vanskelig tid, ble det etablert ekstraordinære sommeraktiviteter i skolens sommerferie i mer enn 70 kommuner rundt om i landet. Nærmere 2000 Røde Kors-frivillige har bidratt i dugnaden for å sikre at over 8000 barn fikk gode ferieminner og ferieopplevelser. Dette kom i tillegg til de nærmere 5000 barna og voksne som søkte om å få delta på ulike Ferie for alle-aktiviteter med Røde Kors.

De ulike sommeraktivitetene har vært mange og varierte – alt fra sandvolleyballskole, bading, fiske-turer, fjellturer, grilling og klatring. Barn og familier har fått aktivitetspakker med leker, turutstyr og gavekort på opplevelser som familiene kan gjøre sammen.



Foto: Andreas Lotterud



Hermon og hennes to sønner koste seg i Hunderfossen Familiepark en feriedag i juni. – Jeg er veldig glad mine barn får oppleve ting jeg selv skulle ønske jeg fikk opplevd som ung, sier Hermon. Rundt 200 deltakere deltok på dagsturer i regi av Oppland Røde Kors denne sommeren og over 80 familier ble tildelt aktivitetspakker.

Flere lokale aktiviteter

Pandemien kan for mange bli ekstra vanskelig. Mange blir enda mer isolerte og ensomme. Røde Kors-frivillige har derfor i sommer mange steder trappet opp tilbudet til barn og unge, eldre og andre sårbare grupper.

Nytt i år har vært enda flere dagsturer og enda flere lokale aktiviteter enn tidligere. Noen har besøkt Bjørneparken eller Tusenryd, andre har overnattet på ishotell i Pasvik, besøkt dyreparken i Kristiansand eller vært med på krabbefiske og båtturer. Det er også blitt delt ut aktivitetspakker med leker, turutstyr og gavekort på opplevelser familiene kan gjøre sammen.

Foto: Avisja Valdres/Anne Dyve



110 deltakere fra Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Etnedal og Sør-Aurdal reiste til Bjørneparken i Flå den første feriedagen i Ferie for alle-oppholdet i juni. Familiene ble først samlet på Leira der de ble tatt imot av frivillige ledsagere fra Røde Kors før felles avreise. Alle barna fikk utdelt hver sin sekk med utstyr og leker til sommeren. Turen ble arrangert i samarbeid med Flyktningtjenesten, med økonomisk støtte fra Gjensidigestiftelsen.



Foto: Bergen Røde Kors

EVA-prosjektet, et tilbud til kvinner i spesielt vanskelige livssituasjoner, i Bergen Røde Kors har vært ute og pusset grenser i sommer sammen med The Dale Oen Experience. Kajakk har blitt forsøkt for første gang, høydeskrekken ble utfordret, klatrevegger besteget og kondisjon og motivasjon ble testet på fjellturer. The Dale Oen Experience har tilbudt opplevelser av mestring i spennige omgivelser denne sommeren og deltakerne har storkost seg på tur.

Foto: Akershus Røde Kors



Ungdom fra Akershus Røde Kors på sommerleir på Heia Merket i Valdres. Her padlet de kano, gikk turer i fjellet og deltok på mange andre aktiviteter.

Robert Mood slutter etter tre år som president.

– Røde Kors skal være et naturlig førstevalg

– Vi må sørge for at når noen får lyst til å engasjere seg, enten de er 13 eller 63, da skal Røde Kors være det naturlige førstevalget fordi det er så lite byråkrati og lett å bli med, sier 63-åringen.

Tekst: **Marianne Wellén**

Røde Kors er det tre år mellom landsmøtene der det velges president og landsstyret.

– Prinsipielt er jeg tilhenger av dynamikk og jeg tror det er sunt for nasjonalkontoret og organisasjonen at vi roterer mye oftere enn hvert 10. år, sier Robert Mood. Han legger til at han er imponert over Røde Kors, både når det gjelder aktiviteter og alle de frivillige og ikke minst hvordan organisasjonen drives.

– Jeg har jobbet i lederstillinger i siden 1995, både i FN og Nato rundt om i verden. Og jeg må si at det nasjonalkontoret som Røde Kors i Norge har nå, det går de andre en høy gang, forteller han.



Foto: Sara Kornberg Corneliussen

Statsminister Erna Solberg og president Robert Mood på båten til Sandefjord Røde Kors på vei til Ferie for alle på Oscarsborg.

Fra militær karriere til frivillig i Røde Kors

Da Robert Mood hang fra seg uniformen i 2016 gikk han til sin lokalforening Oppegård Røde Kors og spurte om han kunne bidra med noe. Han ble flyktningguide. Så kom valgkomiteen på banen, han sa ja til å stille og ble valgt som president på landsmøtet i 2017.

Har det vært noen konflikt mellom ditt Røde Kors-ervu og din profesjonelle, militære bakgrunn?

«Jeg synes Røde Kors skal være en organisasjon som tør å ha en posisjon og en enda sterkere stemme i viktige samfunnsspørsmål.»

Robert Mood

Foto: Truls Brekke



På feltbesøk i Guatemala i forbindelse med Vulcan del Fuegos utbrudd 3. juni 2018 der mer enn 150 mennesker ble drept og over 3.100 ble fordrevet fra sine hjem.

Foto: Morten Tønnessen-Krokkan



– Nei, tvert imot. Jeg er kanskje en av dem som har vært tydeligst på at i Forsvaret handler det om verdier og samspill mellom mennesker, og ikke om penger og maskiner, sier Mood.

Han understreker at mye av det gode lederskapet han opplevde i FN-tjenester rundt om i verden, fant han igjen i Røde Kors der omsorg og krav er to sider av samme sak.

– Vi ser det blant annet når hjelpekorpsene er på oppdrag i tåke og storm i fjellet. De ledes av akkurat den samme type tankegang, verdigrunnlag og ledelsesprinsipper som i de skarpe militære avdelingene. Og det er igjen veldig likt det vi også ser i omsorgsarbeidet, legger han til.

Fremtidens Røde Kors

I presidentperioden har Mood vært aktiv i samfunnsdebatter og i sosiale medier, der han ofte har uttrykt sine egne meninger.

Robert Mood besøkte Troms Røde Kors Hjelpekorps i Tamokdalen i forbindelse med leting etter den siste personen av fire som ble tatt av skred 2. januar 2019.



Foto: Roar Daimo Moltubak

Ble det vanskelig å skille rollen som Røde Kors-president i en nøytral organisasjon og rollen som en aktiv samfunnsdebattant?

– Nei, jeg synes Røde Kors skal være en organisasjon som tør å ha en posisjon og en enda sterkere stemme i viktige samfunnsspørsmål. Det er helt sikkert noen som vil si at jeg i noen sammenhenger har vært for tydelig om egne meninger og også ment at Røde Kors burde være en enda tydeligere aktør. Den debatten er sikkert bra for Røde Kors, sier den tidligere presidenten. Han trekker frem at Røde Kors jo har en tydelig stemme i viktige verdispørsmål, som i debatter om barn og unges kår eller om menneskene i den mye omtalte al-Hol-leiren i Syria. Røde Kors har også en viktig rolle i å vise de humanitære konsekvensene av klimakrisen globalt og lokalt, påpeker han.

Hvilken rolle har Røde Kors om ti år – både her hjemme og på den internasjonale arena?

– Vi må ikke sove i timen, vi må evne å tenke nytt. Vi må sørge for at når noen får lyst til å engasjere seg, enten de er 13 eller 63, da skal Røde Kors være det naturlige førstevalget fordi det er så lite byråkrati og lett å bli med, sier Robert Mood.

– Der bør man være om ti år, mener han og understreker at dette er mye opp til Røde Kors selv.

På hvilken måte vil korona-pandemien endre oss?
– Det ble giret om og giret opp, og organisasjonen viste at den evnet å både drive krevende endring, beredskap og krisearbeid her hjemme i Norge og samtidig være engasjert i utenlandsarbeidet. Det var imponerende, forteller han.

Men hva det vil si for samfunnet på sikt, er han usikker på:

– Det vi vet fra land som har vært i vedvarende kriser i mange år, det er jo paradoksalt nok at verdier, nærhet og menneskemøter blir viktigere og penger og ting blir mindre viktig, sier Mood og legger til at Norge er det landet i verden som har det aller beste utgangspunktet.

– Da gjelder det å bruke muligheten til å gå inn i framtiden med å sette verdier og enkeltmenneskers livskvalitet først, og hjelpe de mest sårbare, avslutter Robert Mood.

«Vi må ikke sove i timen, vi må evne å tenke nytt.»

Robert Mood



– Jeg er stolt av hudfargen min

Engasjementet mot rasisme har vært stort den siste tiden. Søstrene Zara og Aqsa Hussain tenker at det å dele følelser er veien å gå for å endre holdninger.

Tekst og foto: **Camilla Gilje Thommessen**

fjor dro hele familien på tur til Geiranger. Vi ringte en campingplass på forhånd og fikk vite at de hadde en ledig hytte til oss. Da vi kom frem, ble damen som jobbet der veldig skeptisk og sendte oss rare blikk. Hun sa at det ikke var plass til oss likevel, og vi måtte finne et annet sted å bo.

Zara Hussain (14) forteller at hun ble redd av opplevelsen. Redd for at fremtiden vil by på flere slike erfaringer. At måten hun ser ut på, skal være til hinder.

– Jeg har aldri tenkt tidligere at jeg har opplevd rasisme, men det som skjedde i Geiranger, gjorde at jeg ble såret og sint. Jeg er stolt av hudfargen min. Noen er født hvite og andre er født mørke, men vi er like inni, sier søsteren Aqsa Hussain (17).

Black lives matter-bevegelsen gir håp

Rasisme har blitt løftet opp på agendaen denne våren

– Håpet er at vi i fremtiden skal føle oss trygge og ikke bli dømt på grunn av utseendet eller klær. Hvis hver generasjon gjør en innsats, kan vi sammen skape forandring, sier Zara Hussain (14) og Aqsa Hussain (17).

og sommeren. Drapet på afroamerikanske Georg Floyd (46) rystet en hel verden og utløste et voldsomt engasjement. «Black lives matter» ble et viktig slagord i dugnaden mot rasisme og urettferdighet.

– Jeg opplever det som skjer nå, som en forbedring. Det gir håp om en bedre framtid. Hele befolkningen må bidra til å sette fokus på rasisme og øke kunnskapen. Det handler om fremtiden til barn og unge, sier Aqsa.

1 av 4 har opplevd rasisme

Antirasistisk Senter kom i 2017 med en rapport om opplevd rasisme blant ungdom. Her sier 24 prosent av ungdommene med innvandrerbakgrunn at de opplevde rasisme, diskriminering eller urettferdig behandling regelmessig, det vil si 2–3 ganger hver måned eller oftere, på barneskolen. Så mange som 25,6 prosent opplevde det på ungdomsskolen.

– Jeg vet at venner har opplevd rasisme, noe av det er brutale greier. Vi bor på Vestli i Oslo, som er veldig flerkulturelt, så vi merker ikke mye til det selv.

Sammen mot rasisme

Røde Kors avviser sterkt og tydelig hat, rasisme, vold og fordommer av alle slag. Hvert eneste menneske har like stor verdi og en verdighet som skal respekteres. Dette har vært grunntanken til Røde Kors helt siden starten. Sammen kan vi gjøre en innsats mot rasisme ved å formidle gode holdninger og skape inkluderende lokalsamfunn og organisasjoner.

Jeg visste egentlig ikke at rasisme finnes så åpent i Norge før jeg hørte venner og kjente personer som Iman Meskini og Abid Raja fortelle om det, sier Zara.

Viktig å sette seg inn i andres følelser

Storesøsteren Aqsa er bekymret for at navnet hennes vil være en utfordring når hun søker på jobber.

– Jeg er redd for å bli dømt for etternavnet mitt. Jeg føler at det har skjedd med meg. Derfor foretrekker jeg å møte opp fysisk når jeg søker på en jobb, sånn at folk kan se hvem jeg er som menneske.

Så hvordan kan holdninger endres? Hvordan skape mer aksept og forståelse? Jentene mener at empati er nøkkelen.

– Ved å dele følelser og erfaringer, kan vi få folk til å sette seg inn i hvordan det kjennes. Det kan endre perspektivet deres. Man må lære å akseptere folk. Slik kan verden sakte, men sikkert bli et bedre sted. Håpet er at vi i fremtiden skal føle oss trygge og ikke bli dømt på grunn av utseendet eller klær. Hvis hver generasjon gjør en innsats, kan vi sammen skape forandring.



– Jeg opplever det som skjer nå, som en forbedring. Det gir håp om en bedre framtid, sier Aqsa Hussain (t.h.) om engasjementet rundt rasisme. Hun og søsteren Zara synes det er fint å kunne bidra til mer kunnskap og forståelse.

«Det viktigste du kan gjøre er å være en aktiv antirasist, og stå opp mot rasisme når du er vitne til det.»

Leder for Antirasistisk Senter, **Rune Berglund Steen**



Zara og Aqsa er ofte på Fellesverket Grorud, en åpen møteplass for ungdom drevet av Røde Kors. Her får de leksehjelp og treffer venner. – Det er et veldig godt og åpent miljø på Fellesverket. Når det oppstår konflikter, løser de frivillige det på en god måte, sier søstrene.

Noen av Røde Kors' tiltak for et inkluderende samfunn:

- **Fellesverket:** åpen møteplass for ungdom med leksehjelp og andre aktiviteter
 - **Gatemegling:** ungdom lærer å løse konflikter på en fredelig måte
 - **Flyktningguide:** frivillige tar flyktninger inn det norske samfunnet
 - **Vennefamilie:** unge flyktninger besøker en familie jevnlig
 - **Norsktraining:** uformelle og sosiale treff der flyktninger og innvandrere trener på norsk
- Les mer på rodekors.no

«Vi skal jo leve med været slik det blir. Det vil være behov i lokalsamfunn over hele landet.»

Klimakrisen gir i økende grad uforutsigbart vær eller ekstremvær – også i Norge. Hans Olav Hygen ved Meteorologisk institutt mener Røde Kors-frivillige vil være viktige for klimarelatert beredskap i lokalsamfunn over hele landet.

Tekst: Heidi Katrine Bang

Statsmeteorolog Bente Wahl ser inn i kamera akkurat slik tv-seerne er vant til at hun gjør, og melder været foran norgeskartet. Men øverst i venstre hjørne på skjermen står det 2050, dette er altså en værmelding slik den kan komme til å se ut om 30 år:

«Hei! Og god desemberkveld», innleder Wahl. «Vi er godt inne i den første vintermåned og snø og kulde lar vente på seg.» Deretter tar Wahl for seg region for region, der det noen steder kan ventes et kraftig stormsenter i løpet av noen timer og folk blir bedt om å holde seg inne «dersom kommunen ikke allerede har bedt deg evakuere». Andre steder i landet er det derimot lynbrannfare eller gode utsikter til å handle julegaver i t-skjorte. Atter andre områder kan vente seg enorme snømengder, eventuelt styrtregn og kraftig økt jordrasfare.

Konkrete klimafølger

Framtidsværmeldingen er produsert av Norsk meteorologisk institutt i samarbeid med NRK og er en effektiv framstilling av hvilke konkrete konsekvenser vi kan vente av klimakrisen i Norge de nærmeste tiårene. Det som meldes i framtidsværmeldingen samsvarer med funnene i klima- og beredskapsrapporten «Norges klima 2071-2100» som Røde Kors har utarbeidet i samarbeid med Norsk Klimaservicesenter, NVE og Meteorologisk institutt. Både værmeldingen og rapporten gjør klart hva vi må forberede oss på her hjemme de neste tiårene: Kraftig nedbør og overvann, tining av permafrost, regnflom, tørke og skogbrann, snøskred, jord- og flomskred, kvikkleireskred og havnivåstigning med fare for stormflo.

«Klimaendringene er globale, men har lokale årsaker og konsekvenser.»

Hans Olav Hygen

Telefonene ringer hos Røde Kors

– Utfordringene i Norge er likevel en bagatell sammenliknet med hva andre land har i vente, sier avdelingssjef Hans Olav Hygen ved avdeling for klimatjenester ved Meteorologisk institutt.

Hygen mener Røde Kors har en tydelig rolle å spille i håndteringen av klimakrisen i årene som kommer.

– Vi skal jo leve med været slik det blir. Det vil være behov i lokalsamfunn over hele landet. Meteorologisk institutt melder været, vi varsler om hva som kommer. Men når varselet er ute, begynner telefonene å ringe hos Røde Kors. Dere har folk overalt. Og det er lokalt jobben må gjøres, sier Hygen.

– Det er jo særlig tre områder man jobber med innen klima; det handler om å jobbe for å kutte klimagassutslippene, det handler om klimatilpasning og det handler om beredskap. Utviklingen er fastlagt de nærmeste tiårene, det er ikke mye vi kan gjøre for å hindre den utviklingen som beskrives i den værmeldingen. Om vi ser fram mot neste århundreskifte, er handlingsrommet litt større, fortsetter han.



Internasjonalt vil minst 200 millioner mennesker ha behov for akutt nødhjelp hvert eneste år innen 2050 på grunn av klimarelaterte hendelser og katastrofer, ifølge rapporten «The Cost of Doing Nothing» fra Det internasjonale Røde Kors-forbundet (IFRC).

– Det er de som ikke har ressurser til å sikre seg og sine som er de mest utsatte. Millioner av mennesker mangler trygge boliger, og lever også i samfunn preget av konflikter og ustabilitet. For dem er klimarelaterte katastrofer en ekstra belastning, som i større grad setter liv og helse i fare, sier generalsekretær Bernt G. Apeland i Røde Kors.

Klima påvirker nesten alt

Røde Kors-bevegelsen har satt klimakrisen øverst på listen over globale utfordringer. «Økende klimarisiko påvirker allerede nesten alle områder av vårt arbeid, inkludert menneskers helse, husly, levebrød, og innsatsen for å redusere risikoen for katastrofer» heter det i IFRCs strategi mot 2030. I september arrangerte IFRC i samarbeid med Røde Kors i Norge, Finland og Storbritannia for første gang en global – og digital

Statsmeteorolog Bente Wahl viser hvordan værvorslingen kan se ut vinteren 2050. Denne framtidsværvorslingen viser hvilke konkrete konsekvenser vi kan vente av klimakrisen i Norge de nærmeste tiårene.

– klimakonferanse. Målet var å utveksle erfaringer og finne konkrete løsninger på de enorme humanitære utfordringene som klimakrisen fører med seg. Gjennom 30 timer var det foredrag og paneldiskusjoner om temaer som klimarelaterte helseutfordringer, hvordan sikre hus og avlinger mot ekstremvær, klimaflyktninger og vannressurser.

Røde Kors og Røde Halvmåne har 14 millioner frivillige som jobber gjennom 192 nasjonalforeninger.

Humanitært klimaengasjement

Hans Olav Hygen ved Meteorologisk institutt avviser at det er noen motsetning mellom å være engasjert i klima- og miljøutfordringene og være humanitært engasjert.

– Dette handler om å ta vare på den verden vi lever i, og det handler om mennesker. Klimaendringene er globale, men har lokale årsaker og konsekvenser. Utfordringene må også løses lokalt. Vi trenger mennesker med engasjement lokalt, sier Hygen.

Slik ser det ut ved episenteret for eksplosjonen i Beirut.

Eksplosjonen i Beirut

Et enormt hjelpearbeid som vil pågå i lang tid

– Bilen lettet fysisk fra bakken og det var et enormt lufttrykk som raste gjennom byen. Jeg kunne se mennesker som det så ut som ble tatt av et enormt vindkast og flyttet et ti-talls meter fremover i gata, forteller Carl Morten Ødegaard.

Tekst: **Olav A. Saltbones**

Den voldsomme eksplosjonen førte til ødeleggelser i flere kilometers omkrets, midt i hovedstaden. Carl Morten Ødegaard, som er nestleder på regionkontoret til Røde Kors i Midtøsten og Nord-Afrika, var på vei hjem da det smalt. Han bor sammen med sin familie i Beirut.

– Heldigvis var både sønnen min og kona i et annet rom enn stua. Den ble fylt med glass, forteller han.

Helt uventet og i løpet av noen få øyeblikk ødela eksplosjonen på havnen i Beirut livet til mange libanese. Over 200 mennesker omkom i eksplosjonen og mer enn 6.000 mennesker ble skadd.

Alle er berørt

Røde Kors i Norge har totalt 30 ansatte i Midtøsten og Nord-Afrika og av disse har 14 sitt daglige virke i Beirut, enten ved regionkontoret eller landkontoret for Libanon. Alle som bor i Beirut ble berørt av eksplosjonen på en eller annen måte. En av de som jobber ved kontoret fikk sårskader fra glassplinter, men ingen av Røde Kors i Norge sine ansatte ble alvorlig skadd.

Ødegaard forteller om et stort og imponerende arbeid fra de frivillige som har vært i innsats fra de første minuttene etter eksplosjonen.

– Libanon Røde Kors driver den største ambulansetjenesten i landet og har vært sentrale i både førstehjelpsinnsetningen og i det videre nødhjelpsarbeidet. I tillegg har Palestinsk Røde Halvmåne også et stort arbeid her i Libanon, fordi det er store palestinske flyktningeleirer også her i Beirut. Innsatsen til de frivillige har vært imponerende, forteller han.

Frivillige stod midt i kaoset

Mike Tawk er en av de frivillige fra Libanon Røde Kors som kastet seg rundt da han hørte eksplosjonen.



«Vi klarte ikke å ta oss av alle de skadde.»

Mike Tawk



©Lebanese Red Cross
Editorial use only. additional permissions are required for commercial use

Frivillige fra ambulansetjenesten til Libanon Røde Kors rykket ut umiddelbart etter eksplosjonen. Antallet skadde var overveldende.



Carl Morten Ødegaard, nestleder på regionkontoret til Røde Kors i Midtøsten og Nord-Afrika, bor sammen med sin familie i Beirut.



Foto: EPA-EFE/Nabil Mounzer

Han løp til det nærmeste sykehuset for å få tak i førstehjelpsutstyr.

– Det var en tragisk scene å være vitne til og vi klarte ikke å ta oss av alle de skadde. Fra vår ambulansetasjon og til enden av gata er det ca 200 meter, og vi brukte mer en 40 bandasjer på den strekningen. I en slik situasjon er jeg veldig glad for at jeg er medlem i Røde Kors og at jeg kunne hjelpe folk, for mange visste ikke hva de skulle gjøre, forteller han.



Foto: Libanon Røde Kors

Mer enn 75 ambulanser og 375 nødhjelpspersonell fra hele landet ble umiddelbart kalt inn til Beirut for å evakuere og behandle skadde umiddelbart, og det ble satt opp førstehjelpsstasjoner rundt omkring i byen. Fremover går nødhjelpsarbeidet ut på å hjelpe de anslagsvis 300.000 som har mistet sine hjem.

Nødhjelpsarbeidet vil vare lenge

I løpet av de første ukene etter eksplosjonen har



Flere hundre frivillige og ansatte har bistått med medisinsk nødhjelp og førstehjelpsstasjoner. Mike Tawk løp til det nærmeste sykehuset for å få tak i førstehjelpsutstyr.

«Det var en tragisk scene å være vitne til.»

Mike Tawk



Foto: Nassif Haber

Frivillige fra Libanon Røde Kors rykket ut for å hjelpe folk som ble rammet av eksplosjonen i Beirut, 4. august 2020.

Libanon Røde Kors gitt hjelp til nesten 120.000 mennesker. Ambulansene har behandlet og fraktet til sykehus over 3.700 skadde fra eksplosjonen, i tillegg har de i den samme tidsperioden håndtert over 900 koronarelaterte saker.

Nå rettes innsatsen mot et nødhjelpsarbeid som vil pågå i lang tid fremover.

Overlappende og uavbrutte kriser

- **1975 – 1990:** En lang, splittende og ødeleggende borgerkrig
- **2006:** Krig mellom Hezbollah og Israel fører til store ødeleggelser i Libanon og i hovedstaden Beirut
- **2011:** Syriakrisen fører til ustabilitet i regionen og 1,5 millioner syrere flykter til Libanon. Det er fra før flere hundre tusen palestinske flyktninger som har bodd i Libanon i flere tiår.
- **2018:** politisk krise etter valg og vedvarende ustabilitet rammer landet
- **2019:** omfattende demonstrasjoner i lys av økonomisk og politisk krise
- **2020:** koronapandemien rammer Libanon og landet faller dypere inn i økonomisk krise
- **4 august 2020:** en svært voldsom eksplosjon rammer Beirut sentrum

Barn i krig

Den lange veien hjem

Mer enn hvert tiende barn i verden er rammet av væpnet konflikt på en eller annen måte. De prøver alle etter beste evne å finne en måte å gjennomleve krigens kaos. Til tross for at de har krav på spesiell beskyttelse, blir barn ofte både utnyttet og utsatt for store farer og enorm risiko.

Tekst: **Truls Brekke**

Krigen fører til at barn skilles fra familiene sine, fratras mulighet til skolegang, blir drept, lemlestet, arrestert, internert, tvangsdriveret fra sine hjem, og blir utnyttet.

Både regjeringsstyrker og ikke-statlige væpnede styrker rekrutterer barn. De blir tvunget til å delta i kamp, stå vakt, bringe meldinger, bære forsyninger, blir brukt som sekslaver og tjenere. 40 prosent av verdens 250.000 barnesoldater er jenter. Slik er det også i Den demokratiske republikken Kongo.

Der driver Røde Kors transittleire for tidligere barnesoldater. På transittsentrene får de hjelp til å komme tilbake til sine sivile liv. De får blant annet psykososial oppfølging, hjelp til å komme kontakt med familien, skoletilbud og medisinsk hjelp, og til slutt hjelp til å bli gjenforent med sine kjære.

For å forstå hvordan barn opplever krigens grusomheter, må vi lytte til deres egne historier. På et av Røde Kors-sentrer forteller de fire tidligere barnesoldatene Henry, Catherine, Thierry og Jean-Claude* om sine opplevelser, og veien tilbake til det sivile liv.

*Navnene er endret for å ivareta sikkerheten til barna.

LES HELE HISTORIEN

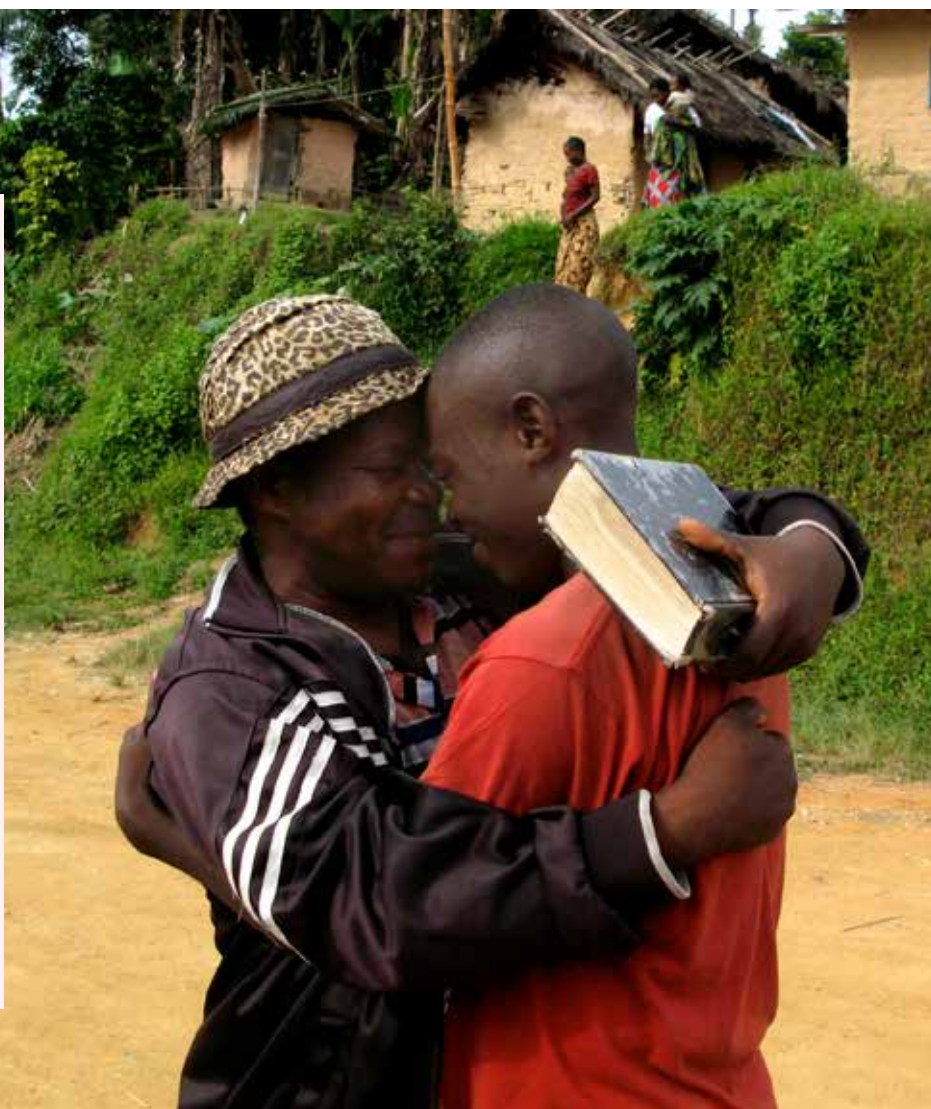
på våre nettsider.

[rodekors.no/aktuelt/
barn-i-krig](http://rodekors.no/aktuelt/barn-i-krig)

Henry, 15 år Skutt i munnen, etterlatt for å dø

11 år gammel ble Henry bortført av soldater. Han ble tvunget inn i militsen, og måtte delta i kamper mot regjeringshæren, andre væpnede styrker og terrorisere sivilbefolkningen. Etter tre år ble han skutt i munnen og etterlatt på slagmarken for å dø. Der ble han funnet av noen fra Det internasjonale Røde Kors (ICRC).

«De tok meg med til et sykehus, hvor jeg fikk behandling i to måneder. Gjennom Røde Kors fikk jeg plass på et transittsenter for tidligere barnesoldater, hvor jeg fikk både beskyttelse, skolegang og et demobiliseringssertifikat. Tre måneder senere kunne jeg endelig gjenforenes med familien min.»



Thierry, 17 år Tatt av militsen og låst i en celle

En dag for tre år siden kom en milits til landsbyen for å innkreve «skatt» (beskyttelsespenger). Siden familien kunne ikke betale ble han tatt med og låst inne i en celle. Senere ble han tvunget til å bli med militsen i kamp.

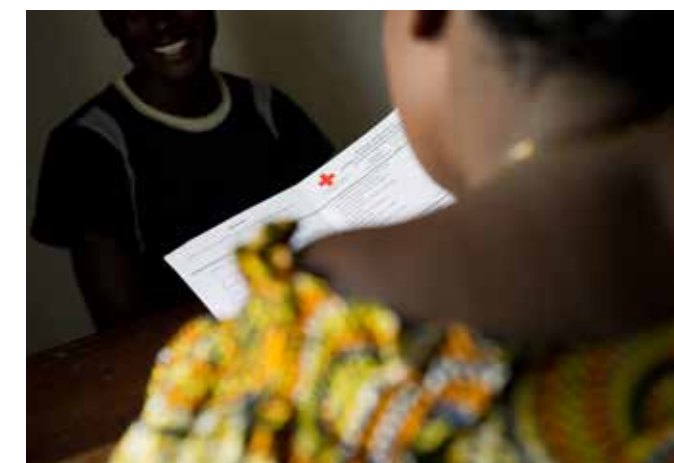
«Det var et hardt liv. Vi sov ofte ute, maten vår stjal vi fra landsbyer vi passerte. Ofte måtte vi spise den rå. Vi måtte utpresse folk for å få det vi trengte. En morgen, da jeg skulle hente vann, så jeg mitt snitt til å rømme. Jeg klarte å ta meg til en militærbase, og ville verve meg. Men de sa jeg var for ung, og sendte meg til et transittsenter. Der kom jeg i kontakt med ICRC, som hjalp meg å få kontakt med familien igjen.»



Catherine, 18 år Bli vervet eller bli drept

Da hun var 13 år, ble Catherine lurt til å følge med militssoldater til leiren for å hente betaling for varer fra tantens butikk. Da hun kom til leiren ble hun låst inne. Hun fikk valget mellom å bli vervet eller å bli drept. «Samme kveld var jeg i kamp for første gang. Jeg ble tvunget til å utføre grusomme handlinger, og så venner bli drept. Jentene i militsen ble ofte ydmyket, mange ble voldtatt.

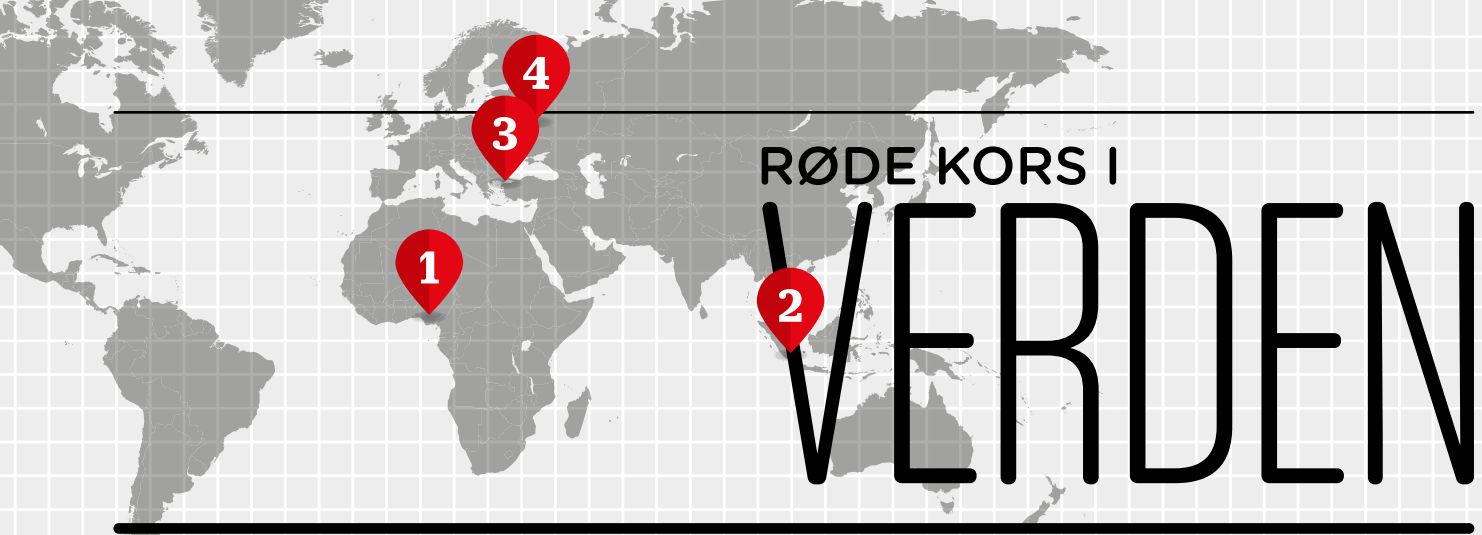
En dag ble jeg skutt i foten, og tatt med til et lokalt sykehus. Derfra klarte jeg å rømme. Nå lever jeg i en annen del av landet, fordi familien er redd militsen skal finne meg og tvinge meg tilbake.»



Jean-Claude, 17 år Drepte soldater og ble leder

Mens Jean-Claude var på skolen i nabolandsbyen, ble landsbyen hans angrepet av en milits. Da han kom hjem var det ingen der. Dagen etter, på vei til skolen, slo han seg sammen med seks andre barn som var på vei for å bli «innviet» for friheten.

«Etter innvielsen dro vi til fronten for å slåss mot regjeringshæren. Vi drepte 50 soldater. Jeg var med i mange blodige kamper, og jeg ble troppsleder. Etter hvert ble kampene hardere, og vi tapte flere slag. Alle de seks kameratene mine ble drept, og vi flyktet til slutt over grensen til Angola. Men ble vi sendt tilbake, og det var da ICRC fant meg. De klarte å sette meg i kontakt med familien, og vi er nå gjenforent. Nå håper jeg å kunne få et vanlig liv igjen.»



RØDE KORS I VERDEN

Foto: IFRC



Nigeria: Kampen mot polio er vunnet

1 I august ble Afrika endelig erklært poliofritt. For å utrydde sykdommen har flere millioner helsearbeidere over hele kontinentet gått fra landsby til landsby for å utføre vaksiner.

Det finnes ingen kur mot polio, men vaksine gir livsvarig immunitet. Opprøret i det nordlige Nigeria gjorde det imidlertid vanskelig å nå ut til alle områder, og sykdommen fikk fritt spillerom. Minst 67 helsearbeidere som har arbeidet med å utrydde polio i regionen har blitt drept, mens

andre er blitt angrepet og bortført.

Poliioviruset er svært smittosomt, og smitten blir også overført via vann. Poliomyelitt - også kalt polio - angriper nervesystemet. Den kan forårsake permanente lammelser, og mellom 5 og 10 prosent av de som utvikler sykdommen dør.

Da kampen for å utrydde polio startet i 1988, ble 300.000 barn rammet av sykdommen hvert år. Det er nå gått fire år siden siste registrerte tilfelle av sykdommen i Nigeria,

som var det siste landet i Afrika hvor sykdommen fremdeles fantes i vill tilstand. Poliioviruset finnes nå kun i grenseområdene mellom Pakistan og Afghanistan, der kampen mot viruset er blitt rammet av krigshandlinger, konspirasjonsteorier og angrep på helsearbeidere som har jobbet med vaksinasjonsprogrammer.

Bare én gang tidligere i menneskehetens historie har en sykdom blitt utryddet, da kopper ble erklært utryddet i 1980.



Foto: IFRC

Indonesia: Endelig i land

2 Røde Kors tok imot nesten 300 utmattede båtflyktninger da de ankom Aceh i Indonesia i september. Etter flere måneder på sjøen, var mange dehydrerte, underernærte og syke da de ankom. Båtflyktningene hadde krysset Bengal-

bukta fra Bangladesh. For tre år siden flyktet én million muslimer fra sine hjem i Rakhine i Myanmar, og har siden levd i svært kummerlige kår i Cox's Bazaar. Med en befolkning på 900.000, er det verdens største flyktningleir, og forholdene i leiren er elendige. I desperasjon har lagt ut på havet på nytt.

Indonesisk Røde Kors bidro til at flyktningene kom trygt i land, ga førstehjelp og syketransport for de som trengte sykehus. I tillegg distribuerte de mat, rent vann, hygieneartikler, og bidro til at de fikk nødlid, og ga passasjerene håndklær, ansiktsmasker og tørre klær for å sikre dem mot koronasmitte.

Foto: IFRC



Tyrkia: Flyktninger lager munnbind

3 Sør i Tyrkia kommer syriske flyktninger og lokalbefolkningen sammen for å gjøre en innsats mot koronapandemien. På Røde Halvmånesentre lærer de å sy, og ett av produktene de lager er munnbind. Så langt har produsert over 1,2 millioner munnbind, som brukes både lokalt og sendes til resten av landet. Det er over 250.000 bekreftede tilfeller i Tyrkia, og munnbind er fremdeles påbudt mange steder.

Programmet startet i Gaziantep, som ligger like ved grensen til Syria, og det er derfor svært mange flyktninger i området. Byen er den sjette største byen i Tyrkia, og er sentrum for den tyrkiske tekstilindustrien. Tyrkiske Røde Halvmåne driver 16 sentre for flyktninger i området, hvor flyktningene får medisinsk hjelp og psykososial støtte, samtidig som de får hjelp til å skaffe et levebrød.

Hviterussland: Røde Kors stiller opp

4 Frivillige fra Hviterussland Røde Kors har stilt opp i forbindelse med massedemonstrasjonene flere steder i landet i høst. Foruten førstehjelp og ambulansetjenester har de gitt psykososial støtte til de som trenger det. Hviterussland Røde Kors har også delt ut hygieneartikler og matrasjoner. I tillegg har mennesker i varetekt fått klær, tepper og vann.



Foto: IFRC

Ildsjelen

– Jeg er aktiv i Røde Kors hver dag

Egill Elvestad (55) har ikke vært frivillig i mer enn tre år, men har allerede lagt ned flere tusen timer som hjelpekorpsler.

Tekst: Agnete Bråtun

Avære frivillig redningsmann er veldig fint. Man er med på å løse problemer for andre mennesker. Det gir deg en god følelse og man føler man får utrettet noe godt. Det hele forsterkes av at man gjør det helt frivillig og ofrer sin egen fritid. Det er noe ekstra fint ved det, sier han.

Egill Elvestad er i dag korpsleder i Tjøme og Hvasser Røde Kors Hjelpekorps, og bemanner blant annet Røde Kors-båten som ligger på Tjøme. Han hadde sin første vakt som hjelpekorpsler i pinsen 2017.

– Jeg likte det umiddelbart etter min første vakthelg på Tjøme-båten. Da tenkte jeg at dette er meg, dette skal jeg gjøre. Det å kunne kjøre båt og hjelpe folk var midt i blinken. Og vel så viktig er det psykososiale man lærer, det å ta vare på pasienter etter en hendelse, sier han.

Egill beskriver en typisk situasjon der han føler alt han legger ned er verdt innsatsen:

– Du kommer ut til noen på sjøen som har ringt etter hjelp og er stressa. Når vi kommer merker du at de roer seg ned. Kanskje de har en vannlekkasje om bord. Vi hjelper og løser problemet, og du merker lettelsen og takknemligheten deres. Den følelsen er ubetalelig, sier han.

Gått inn med brask og bram

Allerede etter ett år som aktiv hjelpekorpsler, ble Egill valgt som korpsleder for Tjøme og Hvasser Hjelpekorps.

– Jeg har gått inn med brask og bram i dette vervet. Det går med mye tid og mange timer på alt fra møtevirksomhet, rekruttering, skaffe penger og ikke minst opprettholde motivasjon og skape

god stemning. Men vi har lyktes. Nå er vi rundt 54 aktive medlemmer, sier han.

– Selv om jeg bruker mye tid på båten, og mange har lyst til å ha vakter der, er det viktig å presisere at leteaksjoner på land for eksempel er like viktig. Det at Røde Kors har så mange ulike aktiviteter er helt unikt. Jeg står gjerne sanitetsvakt på en fotballkamp også, alt føles like viktig, sier korpslederen.

Som hjelpekorpsler har Egill vært med på mange aksjoner, men første gang han utførte hjerte- og lungeredning var i forbindelse med en ulykke tidligere i sommer.

– Vi ble ringt midt på natta, og dro ut på sjøen for å lete etter to som var savnet etter å ha kjørt vannscooter. Det var stiv kuling på sjøen og bølgene 4-5 meter høye. Vi søkte hele natta, og fant til slutt begge to omkommet.

Egill innrømmer at det var en tøff opplevelse, men selv om det var et tragisk utfall, sitter han igjen med en god følelse.

– De pårørende viste ekstremt stor takknemlighet for innsatsen vi la ned. Vi var vel våkne i 32 timer i strekk. De har tatt kontakt i etterkant, og vi har vært ute på sjøen sammen og kastet roser

der vi fant dem. Denne stunden var veldig verdig og fin, og vi fikk gråte sammen, sier han.

– Røde Kors-frivillige får god opplæring i å ta vare på pasienter og pårørende, og frivillige selv får tilbud om ettersamtaler om de har behov for det. Begge deler fungerte veldig bra etter denne hendelsen, sier han.

– Jeg blir helt varm av å tenke på det. Dette er lønna vi jobber for, avslutter Egill.

Ildsjelen

Hvem:
Egill Elvestad

Hvor:
Korpsleder for Tjøme og Hvasser Røde Kors Hjelpekorps

Hvorfor:
Jeg er hjelpekorpsler fordi jeg er genuint glad i mennesker og i å hjelpe mennesker. Som Røde Kors-frivillig møter man mennesker i mange situasjoner der man raskt kan bidra til å gjøre en endring.

– Det at Røde Kors har så mange ulike aktiviteter er helt unikt. Jeg står gjerne sanitetsvakt på en fotballkamp også. Alt føles like viktig, sier korpsleder Egill Elvestad.

KOM I
GANG PÅ
rodekors.no/
123hent



Når Røde Kors-posen er full, er det enkelt å bestille henting.

Gir bort tøy til Røde Kors:

En enkel og miljøvennlig ordning

Hilde Løvsletten (33) er opptatt av gjenbruk og miljø. – Henting av tøy hjemme er en fantastisk løsning som gjør det enklere å ta bærekraftige valg i hverdagen, sier hun.

Tekst: Marianne Wellén Foto: Privat

Hilde Løvsletten har alltid en Røde Kors-pose liggende. – Jeg rydder jevnlig i skuffer og skap og når posen er full, bestiller jeg henting. Da slipper jeg den årlige garderobe-opprensningen og har mye bedre kontroll over hva jeg faktisk har. Røde Kors posen har fast plass i klesskapet, superenkelt og smart, forteller hun.

Hilde kjøper og selger mye brukt, men det er ikke



«Det at posen blir hentet hjemme er gull verdt for meg som ikke har bil.»

Hilde Løvsletten

Slik kan du gi tøy til Røde Kors hjemmefra:

- Bestill Røde Kors-posen på rodekors.no/123hent
- Fyll posen(e) med tøy
- Bestill henting på rodekors.no/123hent (35 kr)

Vi tar gjerne imot:

- Klær
- Sko og støvler
- Tilbehør som belter, smykker og vesker
- Lette tekstiler inkludert duker, gardiner, sengetøy og håndklær

Takk for at det du gir bort er rent og godt.

alt som passer eller som hun får solgt videre. – Da er det flott å gi det bort. Når også min donasjon av klær kan bidra til det humanitære arbeidet Røde Kors gjør, er det en genial løsning, sier hun.

Hilde jobber i Helthjem, som gjør selve henting av klesposene, og har derfor kjent til henteordningen siden Røde Kors lanserte den i 2018. I tillegg har Røde Kors utplassert godt merkede innsamlingsboksere flere steder der man kan levere tøyet selv.

– Det at posen blir hentet hjemme er gull verdt for meg som ikke har bil, sier hun. Hun håper flere kan få øynene opp for denne henteordningen og anbefaler det på det varmeste:

– Det er en enkel og smidig måte som er lett for folk å bruke i hverdagen, samtidig som det er miljøvennlig med hensyn til gjenvinning og resirkulering av tøy og tekstiler, understreker Hilde.



Knut Aadland i skolegården i Mukuru-slummen i Nairobi, der Karoline jobbet som frivillig og startet stiftelsen SOMTO.

Karoline (28) styrtet i døden i Etiopia, var på jobb for Røde Kors

17. mai fylte Knut Aadland 70 år. Da var det 441 lange, vonde dager siden hans og kona Mariannes kjære og eneste datter Karoline ble revet fra dem da et Boeing Max 8-fly styrtet på et jorde i Etiopia og 157 mennesker døde.

Tekst og foto: Erik Wold

Karoline Aadland (28) hadde vært ansatt som koordinator i Røde Kors i et knapt år og var på vei til Nairobi på oppdrag.

I Nairobi skulle hun også treffe venner og Røde Kors-kolleger, og i tillegg besøke Childrock School, skolen i Mukuru-slummen hun kom til i 2012 som frivillig mens hun studerte. Der traff hun John, som hun giftet seg med, og fikk ideen til Stiftelsen Somto. Somto er

Foto: Privat



Karoline Aadland omkom i den tragiske flyulykken i Etiopia 10. mars i år. Hun ble 28 år gammel.

«Å hjelpe disse menneskene var Karolines visjon og misjon. Det gir mitt liv mening å føre hennes arbeid videre.»

Knut Aadland



Ektemannen John og faren Knut deltok på minnemarkeringsen i Etiopia der flyet styrtet.

swahili og betyr Utdann et barn.

Karoline levde for å gjøre noe for andre, for Afrika, for barn som har det vanskelig. Stiftelsen etablerte en fadderordning for å gi jenter high school-utdanning og sørget for lærerlønninger, mat og livsopphold for barna i slummen, sier Knut, som nå har gjort det til sin livsoppgave å videreføre Karolines viktige arbeid.

Dette siste året har Somto Karoline Aadlands Minnestiftelse sørget for rent vann, vasker, dusjer og toiletter til Childrock. Neste store innsamlings-prosjekt er å skaffe sikker og trygg strømforsyning til skolen.

Knut og John deltok begge på årsmarkeringen for ET302-ulykken i Etiopia 10. mars, sammen med 500 etterlatte og pårørende. Dagen etter reiste de rett til Nairobi og Childrock. Da var ennå ikke det første korona-tilfellet registrert i Kenya.

Nå er Knut bekymret. Det er smitte i Mukuru-slummen, skolen er stengt for undervisning, men elevene som hører til skolen får både mat og vann.

– Å hjelpe disse menneskene var Karolines visjon og misjon. Det gir mitt liv mening å føre hennes arbeid videre, sier 70-åringen.

Delegaten

Fant onkelens grav i Jemen

Da Tove Skjelbakken nesten var 17 år, snek hun seg til å begynne som frivillig i Hjelpekorpsset. Mannen sin møtte hun også der, og han er fortsatt aktiv som hjelpekorps og styremedlem i Tromsø Røde Kors.

Tekst: **Olav A. Saltbones**

Tove har rettet sitt Røde Kors-engasjement ut i verden. I 2013 ble hun sendt ut som delegat for første gang. Nylig kom hun hjem igjen fra krigsherjede Jemen, der hun har vært på oppdrag sammen med Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC) for å hjelpe et helsevesen i total krise.

– I Norge får sykehusene ekstra midler dersom behovene øker for helsetjenester. Men i Jemen må de stenge. Da mister folk tilbudet om helsehjelp, sier hun.

Mer enn fem år med krig har satt sine dype spor i et land som allerede har vært igjennom mange vanskeligheter. Nå står prøvelsene i kø. En økonomi som har kollapset, økte priser, mangel på helse-

hjelp, kolera, korona og krig.

I byen Aden helt sør i Jemen, fikk Tove Skjelbakken oppklart en del av familiens historie.

– Onkelens min var sjømann og døde på havet i 1955. Familien fikk et telegram om dødsfallet, og i 65 år har vi i familien ikke fått vite noe mer, forteller hun.

Erfaren delegat

Tidligere har hun vært på oppdrag som lege i Nepal etter jordskjelvet, i Indonesia etter en tsunami, på grensen mellom Hellas og Makedonia for å gi helsehjelp til folk på flukt, ved feltsykehuset som ble sendt til Bangladesh og i forbindelse med kolera i Somalia.

– Som delegat får jeg reist til steder hvor jeg aldri

Tove Skjelbakken

Alder: 55 år

Yrke: Lege og leder for Samvalgssenteret

Arbeidssted: Universitets-sykehuset Nord-Norge (UNN) i Tromsø

Bosted: Tromsø
Sivilstand: Gift

ellers ville kommet til. Ingen i familien har vært i Jemen for å se etter graven til onkelen min. Men nå fikk jeg mulighet til det, og gjennom lokale kontakter fant vi gravstedet og jeg fikk langt ned blomster og kunne ta med en stein hjem til de gjenlevende søsknene slik at den kan legges ned på minnelunden i Norge, forteller hun.

– Jeg tror denne steinen fra Jemen betyr mye. Ingen tenkte at noen i familien skulle komme seg dit, sier hun.

Et oppdrag med store påkjenninger

Men et oppdrag i et land rammet av flere år med krig gjør inntrykk på mange måter.



Korona-pandemien har ført en ny krise til krigsrammede Jemen. Her underviser Tove i smittevern.



På vei til Jemen med munnbind og uvante klær.



Tove Skjelbakken har mange tidligere oppdrag bak seg. Her jobber hun med opplæring i Indonesia.

«Som delegat får jeg reist til steder hvor jeg aldri ellers ville kommet til.»

– Det er mange som må tigge for å skaffe seg mat. Mange barn også. Matprisene har blitt så høye at mange rett og slett ikke har råd til mat. I tillegg er helsetilbudet veldig ustabil, sykehusene mangler utstyr og medisiner, sier hun.

Byen Aden har mange fysiske merker etter krigen. Som kulehull og ødeleggelser etter eksplosjoner.

– For meg var det en påkjenning å jobbe under så mange lag av innpakning, både den fysiske og den opplevde. Sikkerhetssituasjonen gjør at det er veldig begrenset hvor mye vi kan bevege oss rundt, i tillegg må jeg som kvinne ha på meg heldekkende drakt på grunn av kulturen pluss munnbind på grunn av smittevern. Det er et tøft oppdrag, forteller hun.

SAMARBEID MED NÆRINGSLIVET

Våre partnere gjør det mulig for oss å hjelpe tusenvis av mennesker i sårbare livssituasjoner, både internasjonalt og her hjemme.

Foto: Aleksander Bårnes



Inntektene fra Pantelotteriet blir brukt på lokale aktiviteter. Blant annet mange tilbud for ungdom på Fellesverket i Trondheim.

Pantelotteriet

Rekord i Pantelotteriet styrker den lokale humanitære innsatsen

Inntektene fra Pantelotteriet har økt betydelig i 2020. Midlene styrker Røde Kors' tilstedeværelse og aktiviteter i lokalsamfunn over hele landet.

– Vi er helt avhengige av inntektene fra Pantelotteriet, og setter stor pris på alle som støtter oss med panten sin, sier Marita Hoel Fossen, daglig leder i Trondheim Røde Kors. Økningen vi opplever nå er helt fantastisk. Midlene bruker vi på en rekke forskjellige lokale humanitære tiltak, Røde Kors-lederen.

– Det har vært et meget annerledes halvår også for oss, og alle aktiviteter hvor vi vanligvis er i direkte kontakt med folk har blitt forandret. Tilbud som besøkstjenesten og

migrasjonsaktiviteter som flyktningguide og norsktrening ble erstattet med ringevenner og digitale løsninger, sier hun.

I sommer har Trondheim Røde Kors doblet antallet aktiviteter for unge. – Flere var hjemme og ønsket aktiviteter. Vi hadde tilbud som sosial møteplass, aktiviteter inne og ute, kurs i medieteknikk, gatemegling og improteater. Vi arrangerte også fotturer i samarbeid med Trondhjems Turistforening. Alt med base i Fellesverket i Fjordgata, sier Røde Kors-lederen.

I fjor fikk Røde Kors 62 millioner kroner fra lotteriet. I år nærmer det seg 80 millioner. I juli satte lotteriet rekord med sin høyeste omsetning noensinne.



COOP

Gir gode ferieopplevelser

Denne våren og sommeren har vært ekstra tøff for de som har lite fra før. Mange familier har meldt fra til Røde Kors om at de har hatt en vanskelig tid. Derfor trappet vi opp innsatsen i sommer med aktiviteter og ferietilbud til barnefamilier over hele landet. Da vi meldte fra om økende behov, stilte Coop med en gang. Coop bidro med aktivitetstspakker bestående av leker, fiskestenger, hengekøyer, telt- og turutstyr som har gitt flere tusen barn gode opplevelser og ferieminner i sommer.

De siste tre årene har Coop vært en av Røde Kors' viktigste samarbeidspartnere. Coops engasjement har vært med å styrke Røde Kors' langsiktige humanitære arbeid for barn og unge over hele landet. Sammen har vi blant annet jobbet for at flere barn og unge fra familier med lav inntekt har kunnet starte i organiserte fritidsaktiviteter.

– På vegne av Røde Kors vil jeg si tusen takk til Coop, og til alle Coop-medlemmer og kunder. Vi setter enormt pris på partnerskapet og alt vi får til sammen, sier generalsekretær i Røde Kors Bernt G. Apeland.



Telenor

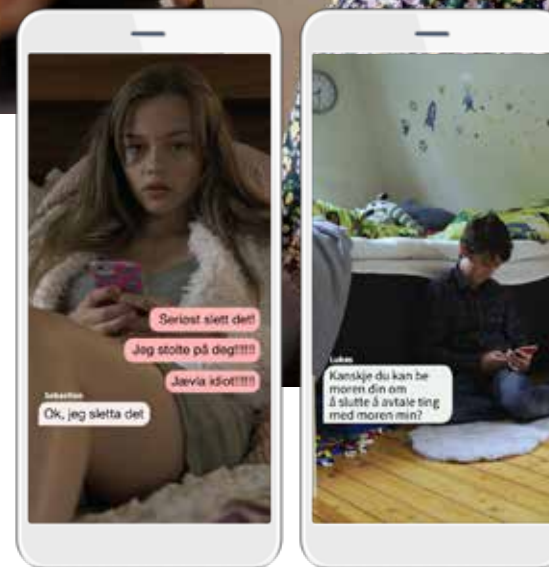
50.000 barn sier ja til nettvett og nei til nettmobbing

Annenhver lærer opplever at elever mobbes på nett. Til nå har over 50.000 elever og 3.000 lærere brukt Bruk Hue i sine klasserom for å redusere nettmobbing. Bruk Hue er et gratis undervisningsopplegg om nettvett og nettmobbing utviklet av Telenor i samarbeid med Kors på halsen, Røde Kors' nasjonale samtaletilbud for alle under 18 år.

Da Bruk Hue som i ti år var en omreisende skoleturné, ble relansert i digital form i mai i fjor, sa daværende kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner at det var «den beste skoletimen han hadde vært på». Ett år senere har mer enn 50.000 elever og 3.000 lærere brukt undervisningsverktøyet i sine klasserom. Tilbakemeldingene viser blant annet at 8 av 10 lærere tror Bruk Hue kan bidra til å redusere nettmobbing. Om lag en av fire lærere har opplevd at elever har kommet til dem etter Bruk Hue, og delt sine utfordringer, viser en effektundersøkelse.

Økt pågang hos Kors På Halsen

Under koronakrisen opplevde Røde Kors' samtaletilbud for barn og unge stor pågang. Derfor doblet også Telenor støtten til Kors



Lærer Helene Cederstople Andresen er lærer ved Bjørnegård skole i Bærum, der de har tatt i bruk det interaktive undervisningsopplegget Bruk Hue.

På Halsen for å bidra til at alle de som søker hjelp, får noen å snakke med.

– De som er sårbare i utgangspunktet, blir enda mer sårbare under en krise. At dette også gjelder våre barn og unge, erfarer vi når jenter og gutter fra hele landet tar kontakt. I løpet av samtalen kommer det fram at bekymringer og frykt ofte henger sammen med relasjoner eller konflikter, og de skiller ikke mellom om dette foregår på nett og ellers, sier leder i Kors på halsen Nelli Kongshaug.

Lanserer Bruk Hue for foreldre

Nettopp dette manglende skillet mellom det som skjer på nett og ellers vil bli pensum når foreldre settes på skolebenken til høsten. Da lanseres Bruk Hue for foreldre; et eget foreldremøte om nettvett og nettmobbing, samt digitale ressurser.

– Det sies at man ikke skal gå glipp av mulighetene i en krise, og jeg tror og håper at alle disse ukene med hjemmeskole og hjemmekontor har ført til at vi er ferdige med trangen til å skille mellom livet på nett og ellers. For barna våre gjør det nemlig ikke. Dette må vi erkjenne for å kunne være gode foreldre for våre digitale barn, sier Ragnhild Mathisen.

Bruk Hue

- Et interaktivt undervisningsopplegg om nettvett og nettmobbing for elever fra 5. til 10. trinn.
- Er gratis og tilgjengelig for alle lærere på mellomtrinn og ungdomstrinn, og kan tas i bruk i klasserommet når læreren ønsker det.
- Er eid og utviklet av Telenor, i samarbeid med Kors på halsen, som er Røde Kors' nasjonale samtaletilbud for alle under 18 år.
- Alle lærere kan registrere seg på www.brukhue.no og benytte seg av løsningen.

Ungdom fra
Akershus Røde
Kors på som-
merleir på Heia
Merket i Valdres
i 2020.

Foto: Lise Solvoll/Akershus Røde Kors

Takk for at du er medlem!



Røde Kors